

ispitivanja od Središnjeg etičkog povjerenstva i Ministarstva zdravstva, zatim dogovaranja o provedbi ispitivanja s institucijama i doktorima te na kraju praćenje ispitivanja. Medicinsko je znanje nužno zbog potrebe razumijevanja povijesti bolesti pacijenata i djelovanja lijekova, uvida u bezbrojne laboratorijske nalaze i potvrđivanja sigurnosti ispitivanog lijeka. U svrhu edukacije redovito se organiziraju razni sastanci i usavršavanja kako bismo bili u toku s novim procedurama ispitivanja lijeka i radom prema dobroj kliničkoj praksi. Svako novo kliničko ispitivanje novi je izazov koji zahtijeva nova učenja o indikaciji, planu ispitivanja i upoznavanju ljudi širom svijeta koji su stručnjaci u tom polju.

Iako sam zaposlena na puno radno vrijeme, ove sam godine odlučila upisati i doktorat iz Veterinarskih znanosti kako bih ispunila svoju veliku želju i zaokružila priču iz veterine i konjičkog svijeta u znanstvenom smislu. Uz nepre-

kidnu podršku mentorice, podršku dobivam i od Clinres farmacije koja iznimno cijeni edukaciju i napredovanje svojih zaposlenika što mi uvelike olakšava koordiniranje svih poslovnih obveza i obveza prema Veterinarskom fakultetu.

Za kraj, htjela bih poručiti studentima da radom u farmaceutskoj industriji vaš trud, studiranje i u konačnici diploma nisu bili uzaludni. Usvojeno medicinsko znanje na veterini dostatno je za konkurenciju ostalim medicinskim strukama, a priroda naše struke omogućuje nam sposobnost prilagodbe u svim situacijama i okolnostima. :) Na kraju dana svi mi imamo isti cilj – doći do novih spoznaja koje će pomoći u liječenju i ljudi i životinja.

Karla Klobučar, dr. med. vet.

Radni dan u Tvornici gline Kutina d.o.o.

Slika 1. Saša Srnec, dr. med. vet., direktor i predsjednik Uprave Tvornice gline Kutina d.o.o.



Lijep pozdrav, drage kolegice i kolege. Moje je ime Saša Srnec i u sljedećih nekoliko redova predstaviti ću vam svoje putovanje kroz školovanje. Od prvih školskih dana u meni je prevladavala ljubav i zanimanje za biologiju i kemiju. Velik utjecaj na to, osim nekih osobnih motiva, imali su i učitelji te profesori koji su znali prepoznati i dalje razvijati tu moju ljubav. Pa ako bih ikoga trebao kriviti za svoj put, to su oni. Ujedno, želim im i zahvaliti jer, da išta mogu mijenjati na tom putu, vrlo vjerojatno ne bih promijenio ništa... drastično. (U nekim bih se situacijama na faksu vjerojatno malo više potrudio, no to je dio studiranja.) Nakon završene gimnazije u Čakovcu prijavio sam se za prijemni ispit na medicini, agronomiji i veterini. Igrom slučaja, prvi je prijemni bio na agronomiji. Ostala dva bila su u približno isto vrijeme, koliko me sjećanje služi, pa sam s prijateljem iz srednje škole, danas vrhunski kolega veterinar, Tomislav Dolar, dr. med. vet. otišao na veterinu. I upao.

Moram priznati da nisam bio vrhunski student, student koji osvaja nagrade i koji je vođa generacije u znanju. Mnogi su vrhunski studenti bili u generaciji, o kojima bi se moglo ispisati more divnih riječi, a kako sam ja dobio priliku da iznesem svoju priču, ovdje ih želim barem pohvaliti. S druge strane ja sam očito odabrao nešto teži put. Osim knjige, a svi znamo da ih na faksu ima mnogo, volio sam i sport. Aktivno sam igrao košarku čitavo vrijeme studija, pa sam i na to trošio velik dio svog vremena. A kako je draž studiranja i onaj socijalni dio odrastanja, neka od silnih druženja zauvijek su ostala urezana u našim glavama.

Kao student došao sam u priliku otići u Ameriku, preko CCUSA organizacije koja šalje studente na ljetni posao preko bare. Bilo je to na 4. i 5. godini. To je bila idealna prilika i motiv za učenje. Naime, do kraja svibnja morao sam položiti sve ispite jer je putovanje uključivalo povratak u Hrvatsku tek krajem listopada. Tako sam odjednom malo više vremena počeo provoditi uz knjigu (još sam uvijek mogao naći vremena za košarku i druženja).

Uglavnom, bilo je trenutaka tijekom studiranja kad se diploma činila nedostižnom misijom. Na kraju, netko prije, a netko poslije, dođeš do spoznaje da si ipak ovdje da studiraš i da završiš našu veterinu te kreneš u neki novi svijet. Naš je fakultet iznimno težak. I zaista skidam kapu svim kolegama, sadašnjim i budućim, koji uspješno završe naš fakultet i razviju se u iznimno kvalitetne ljude. Želim reći da je studiranje na Veterinarskom fakultetu, uz sve one teške dane, ipak jedno zaista predивно iskustvo.

Sljedeće poglavlje, nakon završetka faksa, jest ono gdje pravo veselje zapravo počinje. Traženje posla, naravno, u struci. Kroz glavu su mi prolazili svi oni dani sjedenja i učenja zaraza, interne, biokemije, sudske i svih ostalih predmeta, dok sam redom slao zamolbe. Nisam siguran kakva je trenutačna situacija sa zapošljavanjem veterinara, ali reći ću vam kakva je bila za mene: nakon određenog vremena dobio sam odgovor i otišao na razgovor u jednu veterinarsku ambulantu. Radilo se dvokratno, od 8 do 12 i od 16 do 20. A plaća, plaća je bila takva da se pokriju putni troškovi i da si kupim sendvič za ručak. I što sad? Tek diplomirao, a u struci posla nema. Onda sam naletio na oglas koji po svim



Slika 2. *Proizvodni pogon Tvornice gline Kutina d.o.o.*

kriterijima zadovoljavam i odlučio se javiti. Nisam ništa znao o firmi ni o proizvodima, a ni o poslu. Nakon tri kruga razgovora zaposlio sam se u firmi o kojoj ništa ne znam, o čijim proizvodima znam još manje, a o tome što se od mene očekuje nisam znao apsolutno ništa. Znao sam samo da sam dobio dobru plaću, službeni automobil i nekakve prospekte koje sam trebao naučiti.

Tijekom studija nitko mi nikad nije rekao da takvi poslovi uopće postoje (ili jednostavno nismo željeli ništa drugo osim biti veterinari pa nismo ni obraćali pažnju) i da se mi kao medicinska struka možemo profilirati u smjeru farmaceutske industrije. Mnogi su se kolege zaposlili u farmaciji. Bio je to nekakav bum u industriji jer nas je mnogo završavalo fakultet, a struka nije mogla „progutati“ sav taj kadar. Za tu industriju mi smo došli kao dar s neba. Obrazovani, željni dokazivanja, a skromni i jeftini.

Radeći, uspio sam završiti poslijediplomski studij na Ekonomskom fakultetu i na taj način proširiti svoje spoznaje o poslovnom okruženju u kojem svi funkcioniramo. Radio sam dugi niz godina u farmaceutici. Od početaka gdje sam bio stručni suradnik, zatim voditelj ključnih kupaca, da bi na kraju vodio prodajni tim Hrvatske.

Prije dvije godine izašao sam iz farmacije i krenuo u projekt izdvajanja jedne kompanije te sam trenutačno direktor i predsjednik Uprave Tvornice gline Kutina. Dio poslovanja odnosi se na proizvodnju dodataka stočnoj hrani te proizvodnju stelje za mačke. I realno, to je jedina poveznica s onim što smo učili na fakultetu.

Moj je opis posla zaista širokog spektra i dok sad razmišljam što bih napisao, vidim da sam prešao velik put od završetka veterine. Od srednjoškola koji je želio raditi u ambulanti i liječiti došao sam do toga da radim na istraživanju tržišta i novih proizvoda, zapošljam i vodim različite profile ljudi s različitim ambicijama te radim financije. Daleko je to od mene koji je prije 15 godina sanjao karijeru kirurga.

Klasičan radni dan počinje u pet sati. Ustajem, pijem kavu, šetam psa i tuširam se. U šest sam već na putu za Kutinu. Prva stvar kad sjednem u ured jest otvaranje e-pošte i slaganje prioriteta za taj dan. Često se događa da upravo isplanirani radni dan krene u sasvim drugom smjeru i kako god da se pokušavaš vratiti na planirano, nešto uvijek iskoči. Planirano bi izgledalo ovako: oko 7:30 okupljam suradnike i zajedno prolazimo sve što bi nam moglo biti bitno taj dan. U najužem su krugu kolege iz prodaje, voditelj proizvodnje, moja zamjenica i ja. Ekipa iz prodaje, razumljivo, ima podatke s terena te se onda iznose potrebe za novim proizvodima od strane krajnjih potrošača, mogući problemi s nekim od proizvoda, reakcije konkurencije i slične stvari. Naravno da je važan element i analiza prodaje i planova. Proizvodnja mora odgovoriti na zahtjeve tržišta i predstaviti nam sve mogućnosti i opcije kako bismo najbrže došli do cilja. Odrađujem sastanke, tekuću administraciju i dokumentaciju da bih nakon toga mogao proći proizvodne pogone gdje uvijek ima neplaniranih događanja. No uvijek isplaniram mogućnost nekog kvara. Ovakav radni dan više je iznimka nego pravilo i moraš naučiti brzo reagirati i prilagoditi se situaciji.

Moja je odgovornost u pogonima, koji osim dodataka stočnoj hrani imaju i proizvode za druge industrije, sustavan rad na higijeni proizvoda i samog postrojenja. Moram voditi računa da su svi standardi zadovoljeni i da nema križanja sirovina za različite proizvode. Dodatke stočnoj hrani vrlo je važno fizički izdvojiti od ostatka proizvodnje. Zaposlenici koji su u proizvodnji redovito moraju prolaziti edukacije kako bi rukovanje sirovinama koje ulaze u smjese za životinje ostale higijenski i zdravstveno ispravne. Tu se mi veterinari moramo nametnuti kao autoritet i jednostavno primijeniti znanja i vještine koje su nam godinama ponavljali na fakultetu. Naravno da često odlazim na putovanja. Uglavnom je riječ o nekom problemu koji kao odgovorna osoba kompanije moram probati riješiti. Neke manje ozbiljne probleme uspješno rješavaju kolege iz prodaje i proizvodnje.

Kako je farmaceutska industrija brutalna i kompetitivna okolina i često dolazi do zasićenja zaposlenika, znam da je iznimno važno voditi posebnu pažnju o ljudima koji rade u kompaniji. Trudim se svaki dan izdvojiti vrijeme za njih i njihove probleme. Jako sam sretan što vidim da smo ostvarili izniman odnos i da se svi trudimo da nam bude ugodno na radnom mjestu. Zbog toga sam zaista sretan. Kroz poslovanje sam naučio pojednostaviti proces i to pokušavam implementirati gdje god bio. Volim kreativna rješenja i prilagodljivost različitim situacijama. Velik je broj različitih kompanija i ustanova koje još uvijek drže da je forma važnija od sadržaja. Kod nas to nije slučaj. Često su stvari nepotrebno komplicirane, a jedino treba mali klik u razmišljanju da bi pojedinci i kompanije procvjetali.

Nadam se da ste bar djelomično dobili uvid da kao veterinar zaista možete raditi širok dijapazon poslova i da to ovisi samo o vama. Put je to koji je, dok sad gledam, pun zapleta i rasplesa. Pravih i krivih odluka. Ali ipak moj. I volim ga. Ne želim ga mijenjati. Za kraj, želim reći da bez obzira na nedostatke koje vidite na Veterinarskom fakultetu, ipak izlazite pripremljeni za život. Ne razmaženi i nesigurni, već puni znanja i uvjereni da možete mijenjati stvari. I vjerujte mi na riječ, zaista možete.

Saša Srnec, dr. med. vet.